Hertoets risicomanagement bij onder toezicht gestelde kinderen

Onderzoek bij Leger des Heils Jeugdzorg & Reclassering

Inspectie Jeugdzorg
Utrecht, juni 2011

Samenvatting

In 2009 heeft de Inspectie Jeugdzorg bij de bureaus jeugdzorg en de landelijk werkende instellingen onderzoek gedaan naar risicomanagement bij onder toezicht gestelde kinderen.
Het eindoordeel over Leger des Heils Jeugdzorg & Reclassering (hierna: LJ&R) luidde dat LJ&R risicomanagement onvoldoende systematisch toepaste voor de kinderen die onder haar toezicht zijn gesteld. Verbetering was nodig binnen de thema's risico's inschatten en risico's beperken. Bij deze thema's zag de inspectie risico's voor de veiligheid van de onder toezicht gestelde kinderen. De thema's deskundigheid en overdracht van ondertoezichtstellingen voldeden aan de verwachtingen van de inspectie.

In maart en mei 2011 heeft de inspectie een hertoets uitgevoerd bij LJ&R, vestigingen Utrecht, Alkmaar en Groningen. De hertoets richtte zich op de thema's die in het onderzoek van 2009 als nog niet volledig operationeel werden gekwalificeerd: risico's inschatten en risico's beperken. Operationeel wil zeggen dat het beleid aanwezig is én de medewerkers in de instelling het beleid kennen en er naar handelen.

Het eindoordeel van de inspectie luidt dat LJ&R risicomanagement inmiddels voldoende systematisch toepast voor de kinderen die onder haar toezicht zijn gesteld.
LJ&R scoort op drie van de vijf indicatoren die in het onderzoek in 2009 nog niet operationeel waren, inmiddels wel operationeel. De inspectie is positief over de verbeterslag die LJ&R maakte bij het inschatten van risico's.
De inspectie ziet echter nog wel belangrijke verbeterpunten ten aanzien van het vastleggen van vastgestelde risico's en ten aanzien van het maken en vastleggen van afspraken over de veiligheid van het kind om risico's te beperken. Het is de inspectie verder opgevallen dat er verschil is tussen de vestigingen van LJ&R in hoeverre zij systematisch risico's voor de veiligheid van onder toezicht gestelde kinderen inschatten en deze vervolgens beperken. De inspectie is van oordeel dat heel LJ&R op operationeel niveau dient te functioneren wat betreft de toepassing van risicomanagement en daarom beveelt de inspectie LJ&R aan ervoor te zorgen dat de twee indicatoren van de thema's risico's inschatten en risico's beperken binnen zes maanden operationeel zijn.
De inspectie beveelt de provincie Overijssel aan er op toe te zien dat LJ&R deze aanbeveling opvolgt binnen de afgesproken termijn.

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting 3
Hoofdstuk 1 Inleiding 7
Hoofdstuk 2 Oordeel en onderbouwing 9
2.1 Risico's inschatten 9
2.2 Risico's beperken 11
Hoofdstuk 3 Eindoordeel en aanbevelingen 13
3.1 Eindoordeel 13
3.2 Aanbevelingen 14
Bijlage 1 Beoordelingskader Risicomanagement 15

Hoofdstuk 1 Inleiding

Aanleiding

De inspectie vindt het van groot belang dat de jeugdbescherming zicht heeft op risico's voor de veiligheid van het onder toezicht gestelde kind en alert blijft op mogelijke nieuwe risico's die zich tijdens de ondertoezichtstelling kunnen voordoen. Het onderzoeken, taxeren en beperken van het risico op voor het kind ernstige bedreigende gebeurtenissen wordt aangeduid met de term risicomanagement.

De Inspectie Jeugdzorg heeft op verzoek van de Minister voor Jeugd en Gezin in het najaar van 2009 landelijk onderzoek uitgevoerd naar het toepassen van risicomanagement bij onder toezicht gestelde kinderen. Het onderzoek is uitgevoerd bij de vijftien bureaus jeugdzorg en drie landelijk werkende gezinsvoogdij instellingen. Uit dit onderzoek bleek dat LJ&R risicomanagement onvoldoende systematisch uitvoerde [1]. De inspectie zag hier aanzienlijke risico's voor de veiligheid van de onder toezicht gestelde kinderen. De inspectie heeft LJ&R gevraagd om een verbeterplan op te stellen, om te zorgen dat LJ&R alsnog aan de verwachtingen van de inspectie gaat voldoen. In maart 2010 heeft de inspectie LJ&R laten weten dat het verbeterplan voldeed aan de verwachtingen van de inspectie en dat zij ervan uit gaat dat alle onderzochte indicatoren uiterlijk binnen een jaar na het onderzoek van de inspectie (februari 2011) op operationeel niveau zijn gebracht.

De hertoets

De hertoets is verricht aan de hand van hetzelfde beoordelingskader dat is gebruikt bij het onderzoek uit 2009 (zie bijlage 1). In het beoordelingskader zijn de verwachtingen van de inspectie uitgewerkt aan de hand van vier criteria:

- de instelling voorziet in deskundigheidsbevordering van medewerkers met betrekking tot risicomanagement;
- de instelling voert risico-inschattingen systematisch uit;
- de instelling handelt systematische bij het beperken van risico's;
- de instelling gaat systematisch om met interne en externe overdrachten.

De criteria zijn nader uitgewerkt in indicatoren. Bij het oordeel van de inspectie is gebruik gemaakt van een driepuntsschaal: "afwezig", "aanwezig" en "operationeel". Deze scores houden kort gezegd in:

- *afwezig*: er is geen beleid of het aanwezige beleid is te onvolledig/onduidelijk om de medewerkers van de instelling informatie te geven die hen kan leiden;
- *aanwezig*: er is volledig/duidelijk beleid, dat de medewerkers van de instelling voldoende informatie geeft die hen kan leiden;
- *operationeel*: het beleid is aanwezig én de medewerkers in de instelling kennen het beleid en handelen ernaar.

[1] Risicomanagement bij onder toezicht gestelde kinderen: Onderzoek bij Leger de Heils Jeugdzorg & Reclassering (januari 2010).

De inspectie verwacht in dit onderzoek voor elke indicator een score operationeel. Bij de hertoets is alleen getoetst op de thema's die bij het onderzoek in 2009 nog niet volledig operationeel waren. Voor LJ&R zijn dat de thema's: risico's inschatten en risico's beperken.

De inspectie heeft in maart 2011 bij LJ&R, vestiging Utrecht de hertoets uitgevoerd. Bij deze hertoets was ook een medewerker van de vestiging Lelystad aanwezig. De uitkomsten van deze hertoets risicomanagement bij LJ&R waren voor de inspectie aanleiding te besluiten deze hertoets uit te breiden naar andere vestigingen van LJ&R. In mei 2011 heeft de inspectie de hertoets risicomanagement uitgevoerd op de vestigingen Alkmaar en Groningen. Bij deze hertoets zijn ook medewerkers van de vestigingen Leeuwarden, Rotterdam, Enschede en Zutphen betrokken.
De hertoets bestond op elke vestiging uit de volgende onderdelen: een groepsinterview met drie à vier gezinsvoogden, een interview met een of meer gedragsdeskundige(n) en een of meer werkbegeleider(s), een analyse van vijf à zes dossiers en op vestiging Utrecht het bijwonen van een multidisciplinair overleg. Voor alle onderdelen van de hertoets zijn gestructureerde vragenlijsten gebruikt.

Leeswijzer

Dit rapport geeft de resultaten weer van de hertoets van de Inspectie Jeugdzorg bij LJ&R. In Hoofdstuk 2 staan de bevindingen van de inspectie over het toepassen van risicomanagement door LJ&R bij onder toezicht gestelde kinderen. In Hoofdstuk 3 geeft de inspectie haar eindoordeel en doet zij aanbevelingen aan LJ&R en de provincie Overijssel. In Bijlage 1 staat het beoordelingskader, waarin de thema's zijn beschreven waarop de inspectie heeft getoetst.

Hoofdstuk 2 Oordeel en onderbouwing

Inleiding

Dit hoofdstuk bevat twee paragrafen die gewijd zijn aan de criteria uit het beoordelingskader, waarvan de indicatoren bij het onderzoek in 2009 nog niet operationeel bleken: risico's inschatten, en risico's beperken. Elke paragraaf begint met een tabel, met daarin de uitwerking van het criterium in indicatoren en de scores van de inspectie per indicator, hierna volgt steeds een onderbouwing van de scores.

2.1 Risico's inschatten

Criterium **De instelling voert risico-inschattingen systematisch uit**	**In 2009**			**In 2011**		
Indicatoren	Afwezig	Aanwezig	Operationeel	Afwezig	Aanwezig	Operationeel
Risico-inschattingen volgens standaard werkwijze			√			√
Vaste momenten waarop risico-inschattingen plaatsvinden			√			√
Criteria om risico's opnieuw in te schatten buiten de vaste momenten		√				√
Multidisciplinaire besluitvorming bij risico-inschattingen		√				√
Vastleggen van risico-inschattingen		√			√	

Onderbouwing

Risico-inschattingen volgens standaard werkwijze

De jeugdbeschermers op de verschillende vestigingen van LJ&R voeren risico-inschattingen uit volgens een standaard werkwijze. Alle jeugdbeschermers gebruiken de Delta-veiligheidslijst als hulpmiddel bij het inschatten van risico's. Ook kunnen er nog andere instrumenten zoals de lijst 'Veiligheid in het gezin' worden ingezet. In de meeste gevallen vullen jeugdbeschermers de Delta-veiligheidslijst samen met ouders en jongeren boven de twaalf jaar in, behalve als dit bijvoorbeeld door weerstand van ouders en/of jongeren niet gaat.

Jeugdbeschermers van alle vestigingen geven aan dat de informatie uit de Delta-veiligheidslijst input is voor het vaststellen van de ontwikkelingsbedreigingen in het plan van aanpak.

Vaste momenten waarop risico-inschattingen plaatsvinden

De jeugdbeschermers schatten risico's in op een aantal vaste momenten gedurende een ondertoezichtstelling (hierna: ondertoezichtstelling). Aan de start van een ondertoezichtstelling, bij een verlenging of beëindiging van een ondertoezichtstelling, bij een uithuisplaatsing of een terug

naar huisplaatsing. Wanneer risico's opnieuw worden ingeschat, gebruiken de jeugdbeschermers van alle vestigingen altijd de Delta-veiligheidslijst als hulpmiddel.

Criteria om risico's opnieuw in te schatten buiten deze vaste momenten
Alle jeugdbeschermers geven aan dat signalen van onveiligheid en belangrijke veranderingen in een gezin aanleiding zijn om opnieuw risico's in te schatten met behulp van de Delta-veiligheidslijst.
Het initiatief daarvoor ligt bij de gezinsvoogd. Tijdens de werkbegeleiding kan de werkbegeleider erom verzoeken.

Multidisciplinaire besluitvorming bij risico-inschattingen
Bij de risico-inschatting aan de start van een ondertoezichtstelling speelt de gedragsdeskundige binnen LJ&R een belangrijke rol. Binnen alle vestigingen maakt de gedragsdeskundige op basis van het raadsrapport een intakeverslag waarin de belangrijkste zorg- en sterke punten staan. In Utrecht analyseert de gedragsdeskundige ook de Delta-veiligheidslijst die de jeugdbeschermer samen met ouders heeft ingevuld. Bij de overige vestigingen ontvangt de gedragsdeskundige het plan van aanpak en de onderliggende Delta-veiligheidslijst en kijkt zij met name naar het formuleren van de ontwikkelingsbedreigingen.
Binnen alle vestigen ontvangt ook de werkbegeleider het plan van aanpak en de Delta-veiligheidslijst. De werkbegeleider geeft werkbegeleiding aan de jeugdbeschermers. De werkbegeleiding vindt voor nieuwe jeugdbeschermers in het eerste jaar eens per week/ twee weken plaats, daarna eens per drie à vier weken.
Wanneer jeugdbeschermers risico's inschatten gedurende een ondertoezichtstelling bespreken zij dit altijd tijdens de werkbegeleiding. Voor alle kernbeslissingen[2] moet binnen LJ&R vervolgens een stafbesluit worden genomen in de beslisstaf. In de 'beslisstaf' zitten de vestigingsmanager, gedragsdeskundige, de werkbegeleider en een notulist. Het verschilt per vestiging of de gezinsvoogd aansluit. Voor een stafbesluit moet de gezinsvoogd een standaard formulier aanleveren waarin het gevraagde besluit of advies omschreven wordt. De uitkomst van de Delta-veiligheidslijst moet ook worden omschreven op het formulier en bij de meeste vestigingen voegt de jeugdbeschermer de lijst toe.
In Alkmaar is LJ&R recent gestart met een pilot waarin de jeugdbeschermers wekelijks casuïstiekbespreking hebben met drie of vier collega's. De werkbegeleider zit de casuïstiekbespreking voor en de gedragswetenschapper sluit om de week aan. Aan de hand van een planningssysteem worden alle taken van de gezinsvoogden per zaak in kaart gebracht en gemonitord. Ook is er ruimte voor de jeugdbeschermers om zelf zaken in te brengen. De te nemen besluiten in de beslisstaf worden hier door de jeugdbeschermers voorbereid. Op de andere vestigingen vindt ook casuïstiekbespreking plaats, dit verloopt minder gestructureerd, in grotere groepen en vindt meestal eens per maand plaats.

Vastleggen van risico-inschattingen

[2] LJ&R formuleert: beëindiging of verlengen ondertoezichtstelling, stopzetten van omgangsregelingen, complexe zaken, aanvraag PGB plaatsing, uithuisplaatsing, gesloten plaatsing, terug naar huis plaatsing, verderstrekkende maatregel, protocol kindermishandeling/ verdenking van mishandeling en seksueel misbruik of vermissing

Het vastleggen van risico-inschattingen beoordeelt de inspectie net als in 2009 als niet operationeel. LJ&R werkt op alle vestigingen met name met fysieke dossiers en contactjournaals in Word. De dossiers zijn niet op alle vestigingen goed navolgbaar. Zo is de koppeling tussen de Delta-veiligheidslijst en het plan van aanpak niet altijd duidelijk doordat een heldere eindconclusie op verschillende vestigingen ontbreekt. Ook zijn zowel de tussentijdse risico-inschattingen als de formulieren van een stafbesluit niet altijd in de fysieke dossiers terug te vinden wanneer de inspectie dit op basis van de casus wel verwachtte.

2.2 Risico's beperken

Criterium **De instelling handelt systematisch bij het beperken van risico's**	**In 2009**			**In 2011**		
Indicatoren	Afwezig	Aanwezig	Operationeel	Afwezig	Aanwezig	Operationeel
Richtlijnen hoe te handelen bij een verhoogd risico voor de veiligheid			√			√
Maken en vastleggen van afspraken/ eisen t.a.v. de veiligheid van het kind		√			√	
Bewaken van het nakomen van gemaakte afspraken/ veiligheidseisen		√				√
Multidisciplinaire afspraken/ veiligheidseisen			√			√

Onderbouwing

Richtlijnen hoe te handelen bij een verhoogd risico voor de veiligheid
Bij een verhoogd risico overleggen alle jeugdbeschermer met hun werkbegeleider. Gezamenlijk kijken zij of er gehandeld moet worden en zo nodig wordt er een beslisstaf gepland. De jeugdbeschermers bespreken de zorgen ook altijd met het gezin en checken de signalen bij het netwerk rondom het gezin. Een verhoogd risico kan leiden tot het inzetten van meer hulp in het gezin. Bij een vermoeden van kindermishandeling wordt er binnen LJ&R gewerkt conform het Protocol kindermishandeling.

Maken en vastleggen van afspraken/ eisen t.a.v. de veiligheid van het kind
Het maken en vastleggen van afspraken over de veiligheid van het kind beoordeelt de inspectie als niet operationeel. Deze indicator was ook in 2009 niet operationeel. De wijze waarop afspraken met ouders worden vastgelegd is nog steeds persoonsafhankelijk. Hoewel de meeste jeugdbeschermers nu wel werken met een actieagenda achter het plan van aanpak, wordt deze in veel gevallen niet bijgewerkt gedurende de ondertoezichtstelling. Afspraken die jeugdbeschermers tussentijds met ouders maken, maken zij mondeling en leggen zij vast per brief, in eigen aantekeningen, in het contactjournaal of soms in een 'blauwtje' dat zij achterlaten in het gezin. De

afspraken in de contactjournaals zijn wisselend terug te vinden. Er is een apart kopje 'afspraken' in het contactjournaal dat niet eenduidig wordt ingevuld.
In Groningen, Utrecht en Lelystad geven de jeugdbeschermers een map aan ouders waar ouders alle belangrijke documenten in kunnen doen, waaronder het plan van aanpak, de actieagenda en eventuele brieven.

Bewaken van het nakomen van gemaakte afspraken/veiligheidseisen
Alle jeugdbeschermers geven aan dat zij afspraken met ouders bewaken door er tijdens een volgend bezoek op terug te komen. Ouders hebben altijd het plan van aanpak waardoor zij volgens de jeugdbeschermers op de hoogte zijn van waar zij aan moeten voldoen. Ook evalueren jeugdbeschermers eens in de zes weken met andere hulpverleners in het gezin om te bewaken of ouders afspraken nakomen. In Alkmaar geven zowel de jeugdbeschermers, ouders als de jongere (12+), bij de evaluatie van het plan van aanpak een oordeel over het behaalde resultaat per werkdoel. Dit doen zij door een onderbouwde score te geven (van -1 tot 2).
De meeste werkbegeleiders gebruiken de actieagenda per gezin bij de werkbegeleiding om te bewaken of de jeugdbeschermer aan de gemaakte afspraken met ouders werkt. Het lukt niet elke werkbegeleiding om alle zaken door te spreken, maar de werkbegeleider zorgt er aan de hand van een uitdraai uit het registratiesysteem (Clever) voor dat alle zaken regelmatig aan bod komen. De werkbegeleiders gebruiken hun eigen systeem om afspraken uit de werkbegeleiding vast te leggen, meestal in een multomap die op sommige vestigingen ook goed toegankelijk is voor de jeugdbeschermers. Op andere vestigingen verschilt de vastlegging van afspraken per werkbegeleider, waardoor het systeem minder toegankelijk en navolgbaar is.
In Enschede/Zutphen werkt de werkbegeleider met een apart formulier 'traject verwerking en verzending rapportage' om de bewaking vorm te geven.

Multidisciplinaire afspraken/ veiligheidseisen
Zoals hierboven omschreven overleggen jeugdbeschermers bij een verhoogd risico altijd met hun werkbegeleider. Zo nodig wordt een beslisstaf georganiseerd waar ook de gedragsdeskundige bij aanwezig is. Afspraken die gemaakt worden in de beslisstaf komen de keer daarna terug zodat bewaakt wordt dat de afspraken worden nagekomen.
Alle jeugdbeschermers geven aan dat zij voor vragen tussendoor goed terecht kunnen bij een werkbegeleider. De gedragsdeskundige wordt met name ingeschakeld wanneer er vragen zijn over kind gerelateerde problematiek, op consultatiebasis. Een deel van de jeugdbeschermers geeft aan dat zij behoefte hebben aan meer ruimte om gedurende de ondertoezichtstelling op consultatiebasis bij de gedragsdeskundige terecht te kunnen.

Hoofdstuk 3 Eindoordeel en aanbevelingen

In dit hoofdstuk geeft de Inspectie Jeugdzorg haar eindoordeel over de mate waarin LJ&R systematisch risicomanagement toepast bij onder toezicht gestelde kinderen. Daarna volgt een aanbeveling aan LJ&R en aan de provincie Overijssel.

3.1 Eindoordeel

De inspectie verwacht van bureaus jeugdzorg en landelijk werkende instellingen dat medewerkers geschoold zijn in het uitvoeren van risicomanagement, dat zij systematisch risico's voor de veiligheid van onder toezicht gestelde kinderen inschatten en dat zij deze vervolgens beperken. Daarnaast dient er systematisch informatieoverdracht plaats te vinden bij zowel interne overdrachten van een ondertoezichtstelling (binnen een instelling) als bij externe overdrachten (tussen instellingen).

Het eindoordeel van de inspectie luidt dat LJ&R risicomanagement inmiddels voldoende systematisch toepast voor de kinderen die onder haar toezicht zijn gesteld.
LJ&R scoort op drie van de vijf indicatoren die in het onderzoek in 2009 nog niet operationeel waren inmiddels wel operationeel. De inspectie is positief over de verbeterslag die LJ&R maakte bij het inschatten van risico's. De inspectie ziet echter nog wel belangrijke verbeterpunten ten aanzien van het vastleggen van vastgestelde risico's en ten aanzien van het maken en vastleggen van afspraken over de veiligheid van het kind om risico's te beperken. Deze verbeteringen moeten binnen zes maanden gerealiseerd zijn.
Het is de inspectie verder opgevallen dat er verschil is tussen de vestigingen van LJ&R in hoeverre zij systematisch risico's voor de veiligheid van onder toezicht gestelde kinderen inschatten en deze vervolgens beperken.

De inspectie is ***positief*** over de verbeterslag die gemaakt is met betrekking tot de criteria om risico's opnieuw in te schatten buiten de vaste momenten, de multidisciplinaire besluitvorming bij het inschatten van risico's en het bewaken van het nakomen van gemaakte afspraken met ouders om risico's te beperken.

Verbetering is nodig binnen de volgende thema's:

Risico's inschatten
De dossiers van LJ&R zijn niet op alle vestigingen goed navolgbaar. Een heldere eindconclusie van de Delta-veiligheidslijst ontbreekt op verschillende vestigingen waardoor de koppeling met het plan van aanpak niet altijd duidelijk is. Ook zijn tussentijdse risico-inschattingen en de formulieren van een stafbesluit niet altijd in de fysieke dossiers terug te vinden.

Risico's beperken
De wijze waarop afspraken met ouders worden vastgelegd is nog steeds persoonsafhankelijk. Afspraken die jeugdbeschermers tussentijds met ouders maken, leggen zij vast per brief, in eigen aantekeningen, in het contactjournaal of soms in een "blauwtje" dat zij achterlaten in het gezin. Ook zijn de afspraken in de contactjournaals wisselend terug te vinden. Het aparte kopje "afspraken" in het contactjournaal wordt niet eenduidig ingevuld.

3.2 Aanbevelingen

De inspectie is van oordeel dat heel LJ&R op operationeel niveau dient te functioneren wat betreft de toepassing van risicomanagement. Daarom beveelt de inspectie LJ&R aan ervoor te zorgen dat de twee indicatoren van het de thema's risico's inschatten en risico's beperken binnen zes maanden operationeel zijn. Het gaat daarbij om het navolgbaar vastleggen van risico inschattingen en het eenduidig maken en vastleggen van afspraken met ouders, ook gedurende de ondertoe-zichtstelling, om risico's te beperken.
De inspectie beveelt de provincie Overijssel aan er op toe te zien dat LJ&R deze aanbeveling opvolgt binnen de afgesproken termijn.

Bijlage 1 Beoordelingskader Risicomanagement

Op basis van het toetsingskader komt de inspectie tot haar oordeel over de kwaliteit van het handelen van de instellingen op de onderzochte thema's per indicator. De instelling krijgt een score voor elke indicator in één van de volgende drie categorieën[3]:

- Afwezig; dit wil zeggen dat er geen beleid is of dat het aanwezige beleid zo onvolledig/onduidelijk is dat het beleid geen informatie geeft aan de medewerkers van de instelling die hen kan leiden;
- Aanwezig; dit wil zeggen dat er volledig/duidelijk beleid is dat voldoende informatie geeft aan de medewerkers van de instelling die hen kan leiden;
- Operationeel; dit wil zeggen dat het beleid voldoende is (zie hierboven onder "aanwezig") en dat de medewerkers in de instelling het beleid kennen en ernaar handelen; de score operationeel vooronderstelt dus dat het beleid voldoet aan de omschrijving onder "aanwezig".

De thema's 'deskundigheidsbevordering' en 'overdracht' zijn niet in het onderzoek van 2011 betrokken, omdat LJ&R bij het onderzoek in 2009 op alle indicatoren van deze twee thema's al een score operationeel kreeg. Deze indicatoren zijn in de bijlage dan ook in de grijze kleur weergegeven.

Toelichting op scoreclassificaties per indicator[4]

Thema Deskundigheidsbevordering

Criterium; BJZ/LWI voorziet in deskundigheidsbevordering van medewerkers m.b.t. risicomanagement

Indicator	*Afwezig*	*Aanwezig*	*Operationeel*	*Minimale criteria*
1. Medewerkers zijn geschoold in de uitvoering van risicomanagement.	Het beleid beschrijft niet dat medewerkers geschoold worden in het uitvoeren van risicomanagement, dan wel de omschrijving is onvolledig/onduidelijk.	In het beleid staat dat medewerkers geschoold worden in het uitvoeren van risicomanagement.	Medewerkers zijn geschoold in het uitvoeren van risicomana-gement.	Minimaal 90% van de gezinsvoogden die langer dan een jaar in dienst zijn. Er is een opleidingsplan.

[3] De inspectie verwacht niet dat de instellingen het niveau *geborgd* hebben bereikt voor de toepassing van risicomanagement. De implementatie van risicomanagement (meestal als onderdeel van de implementatie van de Deltamethode) is bij de meeste instellingen namelijk nog gaande of pas recent afgerond. Geborgd houdt in dat leidinggevenden in de instelling zorgen voor informatie, controle en bijsturing van de medewerkers én zorgen dat het beleid en de uitvoering periodiek geëvalueerd en zo nodig verbeterd wordt, dus dat de instelling op instellingsniveau leert van haar ervaringen; hiervoor is het nodig dat op onderdelen geregistreerd wordt wat er gebeurt. De score geborgd vooronderstelt dat het beleid voldoet en dat de medewerkers het beleid in de praktijk brengen.

[4] De score van LJ&R per indicator is vetgedrukt.

Thema Risico's inschatten

Criterium: De instelling voert risico-inschattingen systematisch uit

Indicator	*Afwezig*	*Aanwezig*	*Operationeel*	*Minimale criteria*
1. Risico-inschattingen volgens standaard werkwijze	Het beleid beschrijft niet hoe risico-inschattingen standaard plaatsvinden tijdens de ondertoezichtstelling, en hoe hierbij een gestandaardiseerd instrument te gebruiken, dan wel de omschrijving is onvolledig/ onduidelijk.	Het beleid beschrijft hoe risico-inschattingen standaard plaatsvinden tijdens de ondertoezichtstelling, in ieder geval hoe hierbij een gestandaardiseerd instrument te gebruiken.	**Medewerkers weten hoe risico-inschattingen tijdens de ondertoezichtstelling moeten plaatsvinden en hoe hierbij een gestandaardiseerd instrument te gebruiken en werken overeenkomstig.**	- Actief informatie verzamelen: in ieder geval betrekken (formeel en informeel) netwerk - Kind zelf zien - Gestandaardiseerd instrument
2. Vaste momenten waarop risico-inschattingen plaatsvinden	Het beleid beschrijft niet op welke vaste momenten risico-inschattingen plaatsvinden tijdens de ondertoezichtstelling, dan wel de omschrijving is onvolledig/onduidelijk.	Het beleid beschrijft op welke momenten risico-inschattingen standaard plaatsvinden tijdens de ondertoezichtstelling.	**Medewerkers weten op welke momenten risico-inschattingen tijdens de ondertoezichtstelling moeten plaatsvinden en werken overeenkomstig.**	Vaste momenten, in ieder geval: - Bij aanvang ondertoezichtstelling - Bij aanvraag verlenging of beëindiging ondertoezichtstelling/bij evaluatie pva
3. Criteria om risico's opnieuw in te schatten buiten de vaste momenten	Het beleid beschrijft niet de criteria op grond waarvan risico's opnieuw moeten worden ingeschat buiten deze vaste momenten dan wel de omschrijving is onvolledig/ onduidelijk.	Het beleid beschrijft de criteria op grond waarvan risico's opnieuw moeten worden ingeschat buiten de vaste momenten.	**Medewerkers kennen deze criteria en werken overeenkomstig.**	- Bij life-events, (bijvoorbeeld wisseling samenstelling gezin; verhuizing). - Bij signalen, meldingen van onveiligheid, kindermishandeling - Bij aanvraag en beëindiging uhp
4. Multidisciplinaire besluitvorming bij risico-inschattingen	Het beleid beschrijft niet hoe bij risico-inschattingen multidisciplinaire besluitvorming plaatsvindt, dan wel de omschrijving is onvolledig/ onduidelijk.	Het beleid beschrijft hoe bij risico-inschattingen multidisciplinaire besluitvorming plaatsvindt	**Medewerkers weten hoe bij risico-inschattingen multidisciplinaire besluitvorming plaatsvindt en werken overeenkomstig.**	*Gezinsvoogden*: brengen iedere risico-inschatting in mdo in. *Gedragsdeskundigen/ teamleiders/ praktijkleiders* bewaken dat: - Risico-inschattingen multidisciplinair worden besproken Zichtbaar in kinddossiers: - Minimaal: risico-inschatting besproken met praktijkleider/

				teamleider, naast de gezinsvoogd - Bij voorkeur: risico-inschatting besproken met een gedragsdeskundige, naast de gezinsvoogd
5. Vastleggen van risico-inschattingen	Het beleid beschrijft niet hoe uitkomsten van risico-inschattingen in de dossiers worden vastgelegd, dan wel de omschrijving is onvolledig/ onduidelijk.	**Het beleid beschrijft hoe uitkomsten van risico-inschattingen in de dossiers worden vastgelegd.**	Medewerkers weten hoe de uitkomsten van de risico-inschattingen vastgelegd moeten worden in de dossiers en werken overeenkomstig.	*Gezinsvoogden* leggen risico-inschattingen, inclusief een eindoordeel, vast in de dossiers. *Gedragsdeskundigen/ teamleiders/ praktijkleiders*: bewaken dat risico-inschattingen, inclusief een eindoordeel, in de dossiers worden vastgelegd Zichtbaar in kinddossiers: - Welke risico's - Eindoordeel: hoe bedreigend

Thema Risico's beperken

Criterium: De instelling handelt systematisch bij het beperken van risico's

Indicator	*Afwezig*	*Aanwezig*	*Operationeel*	*Minimale criteria*
1. Richtlijnen hoe te handelen bij verhoogd risico voor de veiligheid	Het beleid beschrijft niet hoe te handelen bij een verhoogd risico voor de veiligheid van het kind en/of (een vermoeden van) kindermishandeling, dan wel de omschrijving is onvolledig/ onduidelijk.	Het beleid beschrijft hoe te handelen bij een verhoogd risico.	**De medewerkers weten hoe te handelen bij een verhoogd risico en werken overeenkomstig.**	*Gezinsvoogden* handelen conform de richtlijnen bij een verhoogd risico voor het kind en/of (een vermoeden van) kindermishandeling. *Gedragswetenschappers/teamleiders/ praktijkleiders* bewaken het handelen bij een verhoogd veiligheidsrisico conform richtlijnen. Conform richtlijnen: - Handelen bijstellen nav risicotaxatie. - Actief betrekken en activeren

				opvoeders en (formeel en informeel) netwerk.
2. Maken en vastleggen van afspraken/eisen t.a.v. de veiligheid kind	Het beleid beschrijft niet dat bij geconstateerde veiligheids-risico's afspraken/eisen t.a.v. de veiligheid van het kind worden gemaakt/gesteld en worden vastgelegd in de dossiers, dan wel de omschrijving is onvolledig/onduidelijk.	**Het beleid beschrijft dat bij geconstateerde veiligheidsrisico's afspraken/eisen t.a.v. de veiligheid van het kind worden gemaakt/gesteld en worden vastgelegd in de dossiers.**	Medewerkers weten dat bij geconstateerde risico's afspraken moeten worden gemaakt/eisen moeten worden gesteld t.a.v. de veiligheid van het kind, dat deze moeten worden vastgelegd in de dossiers en werken overeenkomstig.	*Gezinsvoogden* maken concrete afspraken/stellen concrete eisen t.a.v. de veiligheid van het kind en leggen deze vast in het dossier. *Gedragswetenschappers/ teamleiders/ praktijkleiders* bewaken dat concrete afspraken worden gemaakt/ concrete eisen worden gesteld t.a.v. de veiligheid van het kind en dat deze worden vastgelegd in dossiers. Opvoeders (schriftelijk) informeren over afspraken.
3. Bewaken van het nakomen van gemaakte afspraken/veiligheidseisen	Het beleid beschrijft niet dat gemaakte afspraken/eisen t.a.v. de veiligheid van het kind worden bewaakt, dan wel de omschrijving is onvolledig/ onduidelijk	Het beleid beschrijft dat gemaakte afspraken/eisen t.a.v. de veiligheid van het kind worden bewaakt.	**Medewerkers weten dat gemaakte afspraken/eisen t.a.v. de veiligheid van het kind moeten worden bewaakt en werken overeenkomstig.**	*Gezinsvoogden* bewaken het nakomen van de gemaakte afspraken/eisen. *Gedragswetenschappers/ teamleiders/ praktijkleiders* zien hier op toe.
4. Multidisciplinaire afspraken/veiligheidseisen	Het beleid beschrijft niet hoe bij geconstateerde veiligheids-risico's afspraken over het handelen multidisciplinair gemaakt moeten worden, dan wel de omschrijving is onvolledig/onduidelijk.	Het beleid beschrijft hoe bij geconstateerde veiligheidsrisi-co's afspraken multidisciplinair gemaakt worden.	**Medewerkers weten hoe bij geconstateerde veiligheidsri-sico's afspraken over het handelen multidisciplinair gemaakt moeten worden en werken overeenkomstig.**	*Gezinsvoogden* betrekken de gedragswetenschappers/teamleiders/ praktijkleiders bij de besluitvorming. *Gedragswetenschappers/ teamleiders/ praktijkleiders* bewaken dat bij geconstateerde veiligheidsrisico's afspraken/eisen t.a.v. de veiligheid van het kind multidisciplinair worden gemaakt.

Thema Overdracht

Criterium: De instelling gaat systematisch om met interne en externe overdrachten

Indicator	*Afwezig*	*Aanwezig*	*Operationeel*	*Minimale criteria*
1. Schriftelijk informatie uitwisseling over de risico's bij interne en externe overdracht	Het beleid beschrijft niet dat bij interne of externe overdracht schriftelijk informatie moet worden uitgewisseld over risico's en wat er gedaan is om deze te beperken, dan wel de omschrijving is onvolledig/ onduidelijk.	Het beleid beschrijft dat bij interne of externe overdracht schriftelijk informatie moet worden uitgewisseld over de risico's en wat er gedaan is om deze te beperken.	Medewerkers weten dat bij interne/externe overdracht schriftelijk informatie moet worden uitgewisseld over de risico's en wat er gedaan is om deze te beperken en werken overeenkomstig.	*Gezinsvoogden* weten dat bij overdracht schriftelijk informatie moet worden uitgewisseld over de risico's en wat er gedaan is om die te beperken en handelen overeenkomstig. *Gedragswetenschappers/ teamleiders/ praktijkleiders* bewaken dat bij overdracht schriftelijk informatie wordt uitgewisseld over de risico's en wat er gedaan is om deze te beperken.
2. Mondelinge of telefonische informatie-uitwisseling over de risico's bij een verhoogd risico	Het beleid beschrijft niet dat bij een verhoogd risico mondeling/ telefonisch informatie over de risico's en de ondernomen/te ondernemen acties wordt uitgewisseld, dan wel de omschrijving is onvolledig/ onduidelijk.	In het beleid staat dat bij een verhoogd risico mondeling/ telefonisch informatie over de risico's en de ondernomen/te ondernemen acties wordt uitgewisseld.	Medewerkers weten dat bij een verhoogd risico mondeling/ telefonisch informatie moet worden uitgewisseld over de risico's en de ondernomen/te ondernemen acties en werken overeenkomstig.	*Gezinsvoogden* weten dat bij een verhoogd risico mondeling of telefonisch informatie over de risico's en de ondernomen/te ondernemen acties moet worden uitgewisseld en handelen overeenkomstig. *Gedragswetenschappers/ teamleiders/ praktijkleiders* bewaken dat bij een verhoogd risico mondeling of telefonisch informatie over de risico's en de ondernomen/te ondernemen acties wordt uitgewisseld.